

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 15.02.2022

BARO BAŞKANLIğI

DUYURU NO: 2022/14

Konu : Türkiye Sigorta Birliği'nin 03.02.2022 tarihli *“Karşı Vekâlet Ücretlerinde Vergi Kesintisi Uygulamaları ve Belgelerinin Düzenlenmesi”* konulu yazısı hakkında.

Bilindiği üzere, 7194 sayılı Kanununun 16.maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94.maddesine eklenen *“9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlükleri dahil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılır”* şeklinde düzenleme getirilmiştir.

Türkiye Sigorta Birliğinin duyurumuz ekinde gönderilen yazısında özetle, sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin taraf oldukları davaları kaybetmeleri halinde veya uzlaşma durumlarında, karşı tarafın avukatına ait vekalet ücretlerinin bu şirketler tarafından gelir vergisi stopajı ve KDV tevkifatı tutarları kesilerek avukata veya icra ve iflas müdürlüklerine ödendiği, bununla birlikte bazı avukatlar tarafından bahse konu ödemelere ilişkin ilgili şirketlere makbuz düzenlenmediği veya geç düzenlendiği veya bazı avukatların makbuz düzenlemeyi reddettiği, söz konusu gecikme veya makbuz düzenlenmemesi durumları nedeniyle şirketlerin düzeltme beyannameleri vermek zorunda kaldıkları veya ceza/gecikme faizi ile karşı karşıya kaldıklarına ilişkin sorunlarının çözümü ile ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan görüş talep edildiği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın cevabi görüş yazısında *“avukatın makbuz düzenlememesi veya bilgileri vermekten imtina etmesi durumunda da durumun vergi dairesine bildirilerek vergi dairesinden destek alınması mümkündür. Serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi ve borçluya (davayı kaybedene) ulaştırılması avukatın yükümlülüğünde olup, bu yükümlülüklere uyulmaması durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ilgili cezai hükümlerinin uygulanacağı tabidir”* şeklinde değerlendirmede bulunulduğu görölmektedir.

Makbuzun ödemenin yapıldığı tarihten itibaren en geç yedi gün içinde düzenlenmesi ve ödeme yapan kuruma ulaştırılmasının avukatın sorumluluğunda olması ve bu sorumluluğun yerine getirilmemesi durumunda ödemeyi yapan şirketlerin de vergisel anlamda sorumluluklarını yerine getirememelerine sebebiyet verilmesi nedeniyle, şirketlerin kendilerine makbuz düzenlemeyen avukatları vergi dairelerine bildirmek durumunda kalacağını bildirildiği hususunu bilgilerinize sunar, Baronuz üyesi meslektaşlarımıza duyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Avukat R. Erinç SAĞKAN
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Eki

Türkiye Sigorta Birliğinin 02.02.2022 tarihli yazısı ile
Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı yazısı

Adres: Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel: 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr e-mail: tbb@barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**03.02.2022
Sayı:2022/0479**

**Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi
Av. Özdemir Özok Sokak No:8 06520
Balgat/ANKARA**

Konu: Karşı vekalet ücretlerinde vergi kesintisi uygulamaları ve belgelerin düzenlenmesi hakkında

Bilindiği üzere, 7 Aralık 2019 tarihinde 30971 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7194 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun bazı maddelerinde de değişiklikler yapılmış, yeni hükümler eklenmiştir.

Anılan düzenleme ile 193 Sayılı Kanunun 94 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşığıdaki fıkra eklenmiştir.

“9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dâhil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılır.”

7194 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden, kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır.

311 Seri Nolu Gelir Vergisi Tebliği’nin “İcra ve İflas Kanunu ile Avukatlık Kanunu Uyarınca Karşı Tarafa Yükletilen Vekalet Ücretinin Vergilendirilmesi ve Gelir Vergisi Tevkifat Uygulaması” başlıklı bölümünde ise düzenlemeye ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanlar tarafından 2004 sayılı Kanun ile 1136 sayılı Kanun uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin;

- 1) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından doğrudan avukata ödendiği durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,
- 2) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından avukata ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüklerine yatırıldığı durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,
- 3) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından alacaklı (davayı kazanan) tarafa ödendiği durumlarda, alacaklı (davayı kazanan) tarafından avukata ödeme yapılması esnasında,

gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Tebliğ’in 26 ncı maddesinde ise bu uygulamada belge düzeninin nasıl olması gerektiği açıklanmıştır.

Türkiye Sigorta Birliği

- 1) 213 sayılı Kanununun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim ederek bir nüshasını müşteriye vermek ve müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.
- 2) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- 3) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- 4) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan alacaklıya (davayı kazanan) ödenmesi halinde, alacaklı (davayı kazanan) tarafından borçlu (davayı kaybeden) adına fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.
- 5) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukata ödenmesi halinde, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun ödemeyi yapan alacaklı (davayı kazanan) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- 6) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin ücretli çalışanı olan avukata ödenmesi halinde ise ödemenin ücret bordrosu düzenlenmek suretiyle yapılması gerekmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin taraf oldukları davaları kaybetmeleri halinde veya uzlaşma durumlarında, karşı tarafın avukatına ait vekalet ücretleri bu şirketler tarafından gelir vergisi stopajı ve KDV tevkifatı tutarları kesilerek avukata veya icra/iflas müdürlüklerine ödenebilmektedir. Bu işlemde, makbuzun karşı vekil avukatı tarafından ödemeyi yapan kurum olarak sigorta, emeklilik ve reasürans şirketleri adına düzenlenmesi gerekmektedir.

Malumunuz olacağı üzere, ödeme yasal süresi içinde şirketler tarafından yerine getirilmekte, makbuz daha sonra avukatlar tarafından şirketlere ya da şirketlerin vekillerine iletilmektedir. Anılan şirketlerde dava ve ihtilaf sayısının fazla olması ve Türkiye'nin her bölgesinde farklı mahkeme ve icra müdürlüklerinde işlem görülmesi sebebiyle, ödeme sonrası makbuzun düzenlenip düzenlenmediğinin kontrolü ve düzenlendi ise de makbuzların şirketlere ulaştırılması zaman alabilmektedir. Bu da şirketlerin ödeme esnasında kestikleri stopaj (gelir vergisi) ve tevkifat (KDV) tutarının beyanında gecikmelere sebebiyet verebilmektedir. Ayrıca, düzenlenen makbuzların gecikmeli olarak ödemeyi yapan kuruma gönderildiği durumlarda da, makbuzun düzenlendiği aya ait muhtasar beyanname ve eklerinde makbuz tarih ve numarası ile beyanda bulunmak zorunlu olduğundan adlarına belge düzenlenen şirketler düzeltme beyannameleri vermek zorunda kalmakta ve ceza/gecikme faizi yüküne katlanmaktadırlar. Düzeltme işlemlerinin operasyonel zorluğu kadar iade talebinde bulunan avukatlar için de gelir vergisi beyanındaki uyumsuzluklardan dolayı gecikmeler söz konusu olabilmektedir. Bu duruma ek olarak karşı taraf vekillerinin bazılarının da makbuzları yasal süresi içinde (7 gün) düzenlemedikleri ve/veya ilgililere ulaştırmadıkları görülmüştür.

Stopaj uygulaması Aralık 2019 döneminde hayata geçmiş olup, o tarihten bu tarafa stopajın beyanı konusunda yaşanan sıkıntılar göstermiştir ki bazı avukatlar bahse konu ödemelere ilişkin şirketlere makbuz düzenlememekte ve hatta makbuz düzenlemeyi reddetmektedirler.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Birliğimiz ile paylaştığı 06.08.2021 tarihli E-48678239-010-91097 yazıda (Ek-1) belirttiği üzere yukarıda da yer verilen düzenleme kapsamında avukatların makbuzu ödemeyi yapan şirketler adına düzenleyecekleri açıktır. Gelir İdaresi Başkanlığı bahse konu yazısında,

S ddk

Türkiye Sigorta Birliği

“...avukatın makbuz düzenlememesi veya bilgileri vermekten imtina etmesi durumunda da durumun vergi dairesine bildirilerek vergi dairesinden destek alınması mümkündür.”

Serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi ve borçluya (davayı kaybedene) ulaştırılması avukatın yükümlülüğünde olup, bu yükümlülükler uymaması durumunda 213 sayılı vergi Usul Kanununun ilgili cezai hükümlerinin uygulanacağı tabidir.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Yer verilen görüşte de açıkça ifade edildiği üzere, makbuzun düzenlenmesi ve ödeme yapan kuruma ulaştırılması avukatın sorumluluğunda olup, bu sorumluluğun yerine getirilmemesi durumunda ödemeyi yapan kurumların da vergisel anlamda sorumluluklarını yerine getirememelerine sebebiyet vermektedir. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından da belirtildiği üzere, şirketler kendilerine makbuz düzenlemeyen avukatları vergi dairelerine bildirmek durumunda kalacaklardır.

Konunun hassasiyeti ve önemi bakımından Birliğiniz üyesi avukatlara Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Birliğimiz ile paylaştığı 06.08.2021 tarihli E-48678239-010-91097 yazısı da dayanak gösterilmek suretiyle vergi cezaları riskine de maruz kalmamaları adına vekalet ücretlerini karşı taraftan tahsil ettikleri durumlarda aşağıdaki hususlara dikkate etmeleri için bilgilendirme yapılması konusunda değerli destekleriniz büyük önem arz etmektedir.

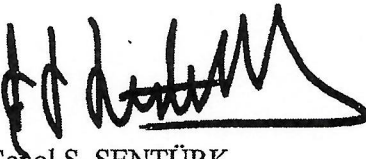
- Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan ve/veya icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- Makbuzun ödemenin yapıldığı tarihten sonra en geç 7 gün içinde düzenlenmesi zorunludur.
- Makbuzun ödemeyi yapan kuruma ulaştırılması ödemeyi alan avukatın sorumluluğundadır.
- Makbuzun ilgili ayda beyanın yapılabilmesi için makbuzun ilgili ay sonuna kadar (en geç takip eden ayın 10. iş gününe kadar) adına belge düzenlenen kuruma ulaştırılması konusunda özen gösterilmelidir.
- E-SMM olarak düzenlenen makbuzun karşı taraf avukatı ile teyid edilmiş doğru adreslere gönderilmesine özen gösterilmelidir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

TÜRKİYE SİGORTA, REASÜRANS VE
EMEKLİLİK ŞİRKETLERİ BİRLİĞİ

Ozgür OBALI
Genel Sekreter

Şenol Ş. ŞENTÜRK
Genel Sekreter Yardımcısı

Ek-1: Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 06.08.2021 tarihli E-48678239-010-91097 yazısı

KG/03.02.2022

Teslim Alındı.

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

GÜNLÜDÜR
06.08.2021

Sayı : E-48678239-010-91097
Konu : Türkiye Sigorta Birliği

Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği
Barbaros Mah. Kardelen Sok. No:2 Palladium Tower Kat:30 İSTANBUL/Ataşehir

İlgi : 18/11/2021 tarihli ve 2020/3183 sayılı dilekçeniz.

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup vekalet ücretleri ödemelerinde tevkifat uygulamasına yönelik tereddüt edilen hususlara ilişkin görüş ve önerilerinizin sunulduğu anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenen vekalet ücretlerinin serbest meslek kazancı niteliğinde olması nedeniyle serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi, bir işverene bağlı ve tabi olarak hizmet sözleşmesine istinaden çalışan avukatlara işvereni aracılığıyla ödenen vekalet ücretlerinin ise ücret hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Anılan Kanunun, 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hüküm altına alınmış olup, aynı fıkranın; (1) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre, (2) numaralı bendinde, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TRVWRNA2S16UL4J
Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta: İnternet Adresi: www.gib.gov.tr
KEP Adresi: gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr>

Bilgi için: Şevket Samet KORKMAZ
Devlet Gelir Uzman Yardımcısı
(43-Şb.)
Telefon No:

HL

Diğer taraftan, 7194 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen üçüncü fıkrasında, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dâhil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılacağı" hükmüne yer verilmek suretiyle, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden, kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır.

27/05/2020 tarihli ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 311 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin sekizinci bölümünde, konu ile ilgili olarak ayrıntılı açıklamalara yer verilmiş olup, anılan Tebliğin;

- "Vekalet ücretlerinde vergi tevkifatı uygulaması" başlıklı 25 inci maddesinde,

"(1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında gelir vergisi tevkifatı yapmaya mecbur olan kişi ve kurumlar belirtilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde hizmet erbabına ödenen ücretlerden 103 üncü ve 104 üncü maddelere göre, (2) numaralı bendinin (b) alt bendinde ise yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemeler üzerinden 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

(2) 7194 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden, kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır. Buna göre, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanlar tarafından 2004 sayılı Kanun ile 1136 sayılı Kanun uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin;

a) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından doğrudan avukata ödendiği durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,

b) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından avukata ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüklerine yatırıldığı durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,

c) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından alacaklı (davayı kazanan) tarafa ödendiği durumlarda, alacaklı (davayı kazanan) tarafından avukata ödeme yapılması esnasında,

gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

(3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılmayanlar, diğer bir ifadeyle tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

(4) Vekalet ücretini ödemekle yükümlü olanlarca, ücretli olarak çalışan avukatların işverenlerine yapılan vekalet ücreti ödemelerinden, tevkifat yapılmayacak, işverenin vekalet ücretini avukata ödemesi esnasında ise işverence ücret hükümlerine göre tevkifat yapılacaktır.

(5) Mahkeme kararında "KDV hariç" şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen serbest meslek makbuzunda gösterilir. Bu durumda gelir vergisi tevkifatının KDV hariç tutar üzerinden yapılması gerektiği tabiidir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TRYWRNA2S16UL4J
Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 -22
e-Posta : İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr>
Bilgi için: Şevket Samet KORKMAZ
Devlet Gelir Uzman Yardımcısı
(43- Şb.)
Telefon No:

Handwritten signature/initials.

(6) İcra işleminin durdurulması için, ilama karşı istinaf veya temyiz yoluna başvuran borçlunun ilamın icrasını durdurabilmek için takip edilen vekalet ücreti dahil borç tutarı için teminat verildiği ve istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi üzerine teminata konu paranın alacaklının avukatına ödendiği durumlarda, vekalet ücretine ilişkin nakden veya hesaben ödemenin ne zaman gerçekleşeceği bilinemeyeceğinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır. Aynı şekilde, icra işlemleri sonucu borçluya haciz uygulanması ve hacze konu mallarının satılması veya borcun, kefil ve benzeri üçüncü kişilerden tahsil edilmesi durumlarında da borçlunun gelir vergisi tevkifatı yapması söz konusu olmayacaktır. Bu durumlarda da serbest meslek erbabı olan avukat tarafından borçlu adına serbest meslek makbuzu düzenlenerek avukat tarafından elde edilen tevkifata konu olmayan vekalet ücreti, serbest meslek kazancına dahil edilerek ilgili geçici vergilendirme dönemleri ve yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilecektir.

....." açıklamasına,

- "Vekalet ücreti ödemelerinde belge düzeni" başlıklı 26 ncı maddesinde,

"(1) 213 sayılı Kanununun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim ederek bir nüshasını müşteriye vermek ve müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

(2) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda düzenlenen makbuzun bir nüshasının icra iflas müdürlüğüne verilmesine gerek bulunmamaktadır.

(4) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan alacaklıya (davayı kazanan) ödenmesi halinde, alacaklı (davayı kazanan) tarafından borçlu (davayı kaybeden) adına fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

(5) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukata ödenmesi halinde, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun ödemeyi yapan alacaklı (davayı kazanan) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(6) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin ücretli çalışanı olan avukata ödenmesi halinde işe ödemenin ücret bordrosu düzenlenmek suretiyle yapılması gerekmektedir." açıklamasına,

yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar uyarınca yazınızda belirtilen hususlara ilişkin görüşümüz aşağıda açıklanmıştır.

1-2. Vekalet ücretlerinde vergi tevkifatı uygulanmasında beyan zamanı sorunu ile serbest meslek makbuzunun gönderilmemesi ya da geç göndermesinden kaynaklı sorunlar

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TRVWRNA2S16UL4J
Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr>

Bilgi için: Şevket Samet KORKMAZ
Devlet Gelir Uzman Yardımcısı
(43- Şb.)
Telefon No:

[Handwritten signature]

Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata veya icra ve iflas müdürlüklerine yatırılması esnasında %20 oranında tevkifat yapılarak yatırılması gerekmektedir. 311 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Vekalet ücretlerinde vergi tevkifatı uygulaması" başlıklı 25 inci maddesinde, vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata veya icra ve iflas müdürlüklerine yatırıldığı durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Avukatın süresinde serbest meslek makbuzu düzenlememesi veya düzenlemekten imtina etmesi, söz konusu ödeme üzerinden ödeme esnasında tevkifat yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Avukatın serbest meslek makbuzu düzenlememesi durumunda, avukata ilişkin bilgilerin dava veya icra dosyasından veya avukattan temin edilmesinin mümkün olduğu değerlendirilmekte olup, avukatın makbuz düzenlememesi veya bilgileri vermektan imtina etmesi durumunda da durumun vergi dairesine bildirilerek vergi dairesinden de destek alınması mümkündür,

Serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi ve borçluya (davayı kaybedene) ulaştırılması avukatın yükümlülüğünde olup, bu yükümlülükler uymaması durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun ilgili ceza hükümlerinin uygulanacağı tabiidir.

3. Vekalet ücretinin iade edildiği durumlarda stopaj iadesi sorunu

Vekalet ücreti tahsil edildiğinde serbest meslek erbabı olan avukat tarafından borçlu adına serbest meslek makbuzu düzenlenmekte ve tevkifata konu olan vekalet ücretinin brüt tutarı, serbest meslek kazancına dahil edilerek ilgili geçici vergilendirme dönemleri ve yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilmektedir. Tevkif suretiyle ödenen vergi de ilgili dönem geçici vergi ve yıllık gelir vergisi beyannamelerinde hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmektedir.

Bu bağlamda, davayı kaybeden tarafından karşı taraf avukatına ödenen vekalet ücretinin, bir şekilde iade edilmesi halinde, avukat tarafından daha önce gelir olarak dikkate alınmış brüt vekalet ücreti, iade edildiği dönemde gider olarak kazançtan indirim konusu yapılmaktadır. Dolayısıyla, önceki dönemlerde geçici ve yıllık gelir vergisinden mahsup edilmiş tevkifat tutarının iade edilmesi gibi bir durum söz konusu olmamaktadır. Bu nedenle, davalı taraftan daha önce yapılmış olan vekalet ücreti ödemesinin iadesi söz konusu olduğunda, vekalet ücretinin brüt tutarının avukattan talep edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, yazınızda belirtilen uygulamaya yönelik görüş ve önerileriniz değerlendirilmek üzere kayıtlarımıza alınmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Kaan KASIM

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TRVWRNA2S16UL4J
Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 -22
e-Posta : İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr>

Bilgi için: Şevket Samet KORKMAZ

Devlet Gelir Uzman Yardımcısı

(43- Şb.)

Telefon No:

Başkan a.
Gelir İdaresi Daire Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: TRVWRNA2S16UL4J
Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312-415 30 00 Faks No: 0312-415 28 21 -22
e-Posta: İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
KEP Adresi : gib@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr>

Bilgi için: Şevket Samet KORKMAZ
Devlet Gelir Uzman Yardımcısı
(43- Şb.)
Telefon No:

Handwritten signature